

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 4Sžrk/2/2020
Identifikačné číslo spisu: 5018200157
Dátum vydania rozhodnutia: 24. februára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:5018200157.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členov senátu JUDr. Mariána Fečíka (sudca spravodajca) a JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M, v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): Mgr. Robert Antal, Ul. Kláry Jarunkovej 2, Banská Bystrica, správca konkurznej podstaty úpadcu: BAVLNÁRSKE ZÁVODY - TEXICOM, s.r.o. v konkurze, Textilná 23, Ružomberok, právne zastúpený: Mgr. Martin Štoffa, advokát, Stoličková 4, Banská Bystrica, proti žalovanému: Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, Vysokoškolákov č. 8556/33B, Žilina, za účasti: 1/ Slovenský pozemkový fond, Búdkova č. 36, Bratislava, právne zastúpený: Mgr. Juraj Švec, advokát, Bajkalská 2/A, Bratislava, 2/ Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské Nivy 44/a, Bratislava, 3/ Mondi SCP, a.s., Tatranská cesta 3, Ružomberok, právne zastúpený: JUDr. Miroslav Lehotský, advokát, Milana Pišúta 936/16, Liptovský Mikuláš, 4/ MH Manažment, a.s., Trnavská cesta 100, Bratislava, 5/ Okresný úrad Žilina, majetkovopravný odbor, Ul. J. Kráľa 4, Žilina (adresa pre doručovanie písomností Vysokoškolákov 8556/33B, Žilina, 6/ Poľnohospodárske družstvo Likavka, právne zastúpený: JUDr. Marián Karásek, advokát, M. R. Štefánika 136, Považská Bystrica, 7/ H. T., I. XXX, 8/ LESY Slovenskej republiky, š.p., Nám. SNP 8, Banská Bystrica, právne zastúpený: Advokátska kancelária M. Kojtalová, s.r.o., Antona Bernoláka 51, Žilina, v rade 9/ Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Radničné námestie 8, Banská Štiavnica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OOP6-2018/017781/HOL z 3.3.2018, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 30S/55/2018-234 z 7.5.2019, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky m e n í rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 30S/55/2018-234 z 7.5.2019 tak, že rozhodnutie žalovaného č. OU-ZA-OOP6-2018/017781/HOL z 3.3.2018 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti z a m i e t a.

Sťažovateľovi p r i z n á v a právo na úplnú náhradu trov konania voči žalovanému.

O d ô v o d n e n i e

I. Priebeh administratívneho konania

1. Okresný úrad Ružomberok, pozemkový a lesný odbor rozhodnutím č. IRE 1-2018/000504-13P z 5.2.2018 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“) podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom (ďalej len „zákon č. 180/1995 Z.z.“) zmenil údaje schváleného Registra obnovenej evidencie pozemkov (ROEP) v katastrálnom území G. v písomnej časti k pozemku parcele určeného operátu č. 569/1 evidovanej na mape určeného operátu nasledovne: „zápis v katastri nehnuteľností (nesprávny): LV XXXXX, časť A. majetková podstata, parc. č. EKN 569/1, druh pozemku zast. plochy a nádvorí o výmere 2211 m², časť B. vlastníci a iné oprávnené osoby, účastník právneho vzťahu: vlastník, 1. BAVLNÁRSKE ZÁVODY TEXICOM (s.r.o.), Textilná 23, 034 01 Ružomberok, IČO: 36 388 777, spoluvlastnícky podiel: 1/1. Správny orgán opravuje údaje schváleného registra zapísané v katastri nehnuteľností v písomnej časti takto: nový list vlastníctva: časť A. majetková podstata, parc. č. E-KN 569/1, druh pozemku zastavané plochy a nádvorí o výmere 2211 m², účastník právneho vzťahu: vlastník, účastník právneho stavu: vlastník Slovenská republika, účastník právneho vzťahu: správca Okresný úrad Žilina, Ul. Janka Kráľa 4, Žilina, spoluvlastnícky podiel 1/1, titul nadobudnutia 5 zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu; PKV 5945, V ostatnej časti údaje Registra obnovenej evidencie pozemkov v katastrálnom území Ružomberok, ktorý bol schválený rozhodnutím č. IRE 9-2008/001 10-2012-13P zo dňa 11.06.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 26.07.2012, zostávajú v písomnej a grafickej časti nezmenené. Po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia zapíše Okresný úrad Ružomberok, katastrálny odbor uvedenú zmenu údajov do katastra nehnuteľností.“

2. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal odvolanie žalobca, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím č. OU-ZA-OOP6-2018/017781/HOL z 3.3.2018 (ďalej aj „rozhodnutie žalovaného“), tak, že odvolanie zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

3. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný okrem iného uviedol, že schválený register nadobudol právoplatnosť 26.7.2012. Dňa 5.4.2013 bolo ukončené automatizované preberanie elaborátu registra do operátov katastra nehnuteľností. Konštatoval, že v konaní nebolo preukázané nadobudnutie vlastníckeho práva k pozemku - pkn. parc. č. 569-637/42/a evidovanej v pozemkovej knihe vo vložke č. 5945 k.ú. G., v prospech pôvodného vlastníka Bavlnárske závody V. I. Lenina, národný podnik Ružomberok, resp. Bavlnárske závody V. I. Lenina, š.p., Ružomberok, resp. privatizovaného majetku štátneho podniku TEXICOM BAVLNÁRSKE ZÁVODY, š.p., Ružomberok. Z uvedeného je zrejmé, že v schválenom registri v k.ú. G. v písomnej časti registra pri parcele určeného operátu č. 569/1 je chybné uvedenie vlastníka BAVLNÁRSKE ZÁVODY - TEXICOM (s.r.o.), Textilná 23, 034 01 Ružomberok a je potrebné vykonať opravu v písomnej časti k parcele E-KN č. 569/1 v prospech Slovenskej republiky v správe Okresného úradu Žilina, Ul. Vysokoškolákov č. 8556/33B, 010 08 Žilina, v spoluvlastníckom podiele 1/1, titul nadobudnutia § 5 zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu; PKV 5945. Ďalej konštatoval, že register v k.ú. G. bol zverejnený 12.6.2006 a zapísaný do katastra nehnuteľností 5.4.2013. Prechodné ustanovenie § 29b ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. sa nedotýka opravy chýb už ukončených a zapísaných registrov a z toho dôvodu mal žalovaný za to, že správny orgán má postupovať pri oprave chýb registra v zmysle § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. podľa v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia.

II. Konanie na krajskom súde

4. V správnej žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného žalobca namietal, že v danom prípade bol ROEP zverejnený cca 2 roky pred 30.4.2014, dokonca do tohto dňa bol už aj schválený, rozhodnutím IRE 9-2008/001102012-13P z 11.6.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť 26.7.2012, preto je vylúčené, aby sa na opravu jeho prípadných chýb mohla vzťahovať päťročná lehota podľa

znenia zákona č. 180/95 Z.z. platného a účinného od 1.5.2014. Ak sa podľa novej právnej úpravy dokončia len konania, v ktorých nebol návrh registra zverejnený do 30.4.2014, potom aj novelou predĺžená lehota na opravu údajov registra sa vzťahuje len na tieto konania. Na daný prípad sa vzťahuje právna úprava platná a účinná do 30.4.2014, obsahujúca trojročnú lehodu na opravu chybných údajov registra. Je vylúčená aplikácia novely č. 115/2014 Z.z. na konania, ktoré v čase jej schválenia boli skončené, pretože by sa jednalo o neprípustnú retroaktivitu. Ďalej namieta, že nehnuteľnosti, ktoré sú riadne zapísané do súpisu konkurznej podstaty, nemôžu byť z nej vylúčené iným ako zákonným spôsobom. S výnimkou konkurzného súdu žiadny iný súd ani správny orgán nemá kompetenciu akokoľvek postihnúť v konkurznej podstate zapísané nehnuteľnosti a už vôbec nie ich z konkurznej podstaty vyňať a zapísať ich v prospech tretej osoby. Ak má teda správny orgán pochybnosti o tom, či dotknuté parcely patria do súpisu podstaty, mohol podať vylučovaciu žalobu na konkurznom súde a domáhať sa ich vylúčenia.

5. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) podľa § 190 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OOP6-2018/017781/HOL z 3.3.2018, ktorým žalovaný na odvolanie žalobcu potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Ružomberok, pozemkový a lesný odbor č. IRE 1-2018/000504-13P z 5.2.2018.

6. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že medzi účastníkmi nebolo sporné, že rozhodnutie o schválení ROEP č. I RE 9-2008/001 10-2012-13P z 11.6.2012 nadobudlo právoplatnosť 26.7.2012 a dňa 5.4.2013 bolo ukončené automatizované preberanie elaborátu registra do operátov katastra nehnuteľností, register bol zapísaný do katastra nehnuteľností pod položkou výkazu zmien č. 2243/12 záznamom č. Z 2724/2012. Lehota podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. preto začala plynúť odo dňa 5.4.2013. Spornou však bola otázka, či sa malo jednať o lehodu trojročnú alebo päťročnú.

7. Krajský súd sa vzhľadom na prechodné ustanovenie § 29b ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. nestotožnil so základnou žalobnou námietkou, že správne orgány mali v danom prípade pri oprave schváleného ROEP postupovať podľa zákona č. 180/1995 Z.z. v znení účinnom do 30.4.2014, pretože návrh registra bol uverejnený do tohto dňa. Pokiaľ sa začalo konanie o zmene schváleného ROEP za právnej úpravy účinnej od 1.5.2014, keďže ide o samostatné administratívne konanie, je potrebné naň v plnom rozsahu aplikovať aktuálnu právnu úpravu, a teda aj päťročnú lehodu stanovenú v § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. Oprava, resp. zmena schváleného ROEP nie je totiž pokračovaním administratívneho konania o schválení ROEP a konanie o schválení ROEP je ukončené právoplatnosťou rozhodnutia o schválení ROEP. Pokiaľ bolo konanie, v ktorom bol návrh registra uverejnený do 30.4.2014 riadne skončené, nemôže sa dokončiť a preto nie je možné aplikovať prechodné ustanovenie § 29b ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. Z logického výkladu tohto ustanovenia nie je možné, aby sa dokončilo už právoplatne skončené konanie. Povinnosťou správnych orgánov bolo rozhodovať podľa účinných právnych predpisov v čase vydania napadnutých rozhodnutí, teda podľa zákona č. 180/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.5.2014.

8. Krajský súd vyhodnotil ako nedôvodnú i ďalšiu námietku žalobcu spočívajúcu v tvrdení o nezrozumiteľnosti odôvodnenie rozhodnutia žalovaného.

9. Rovnako sa krajský súd nestotožnil s námietkou žalobcu, že postup správnych orgánov bol nezákonný z dôvodu, že žiadny správny orgán nemá kompetenciu akokoľvek postihnúť v konkurznej podstate zapísané nehnuteľnosti a už vôbec nie ich svojvoľne z konkurznej podstaty vyňať a zapísať ich v prospech tretej osoby, ako to urobil prvostupňový správny orgán. Krajský súd uviedol, že je potrebné odlišovať administratívne konanie podľa zákona č. 180/1995 Z.z., v ktorom má kompetenciu vydávať rozhodnutia konkrétny správny orgán a inštitút zapísania veci do konkurznej podstaty správcom konkurznej podstaty či už podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní alebo podľa zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii. Rozhodovaním o oprave schváleného ROEP nedochádza k vzniku vlastníckeho práva, ale sa len deklaruje, že vlastníkom určitej nehnuteľnosti je konkrétna osoba, ktorej vlastnícke právo vzniklo na základe iného právneho titulu. Preto sa rozhodnutie o zmene schváleného ROEP zapisuje do katastra nehnuteľností záznamom.

Samotný § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. neustanovuje nemožnosť opravy chyby schváleného ROEP v prípade, ak by predmetom tohto rozhodnutia boli nehnuteľnosti zahrnuté v konkurznej podstate. Krajský súd v tejto súvislosti poukázal aj na právny názor vyjadrený v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Obo/7/2017 z 30.1.2018, z ktorého vyplýva, že nič nebráni správnym orgánom rozhodovať o návrhu na opravu schváleného ROEP aj v prípade, ak nehnuteľnosti, o ktorých má takto rozhodnúť, sú zapísané správcom v konkurznej podstate.

III. Konanie na kasačnom súde

10. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca (ďalej aj „sťažovateľ“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci krajským súdom podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP a navrhol kasačnému súdu, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a správneho orgánu prvého stupňa a vec vráti na ďalšie konanie prvostupňovému správneému orgánu.

11. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namietal nesprávne právne posúdenie aplikácie prechodného ustanovenia právnej normy a zákazu retroaktivity. Podľa názoru sťažovateľa sa nové znenie právnej úpravy má vzťahovať výlučne na tie konania, v ktorých nebol návrh registra zverejnený do 30.4.2014. Na všetky ostatné konania sa má vzťahovať dovtedajšia právna úprava. Navyše, ak sa podľa zmenenej právnej úpravy mali dokončiť len konania, v ktorých nebol návrh registra zverejnený do 30.4.2014, potom aj novelou predĺžená lehota na prípadnú opravu údajov registra sa má vzťahovať len na tieto konania. Nakoľko však v prejednávanom prípade návrh registra bol už právoplatne schválený dňa 26.7.2012, je nesporné, že aj návrh registra bol zverejnený pred dňom 30.4.2014 a teda na uvedenú situáciu sa má vzťahovať právna úprava platná a účinná v znení do 30.4.2014, t.j. úprava obsahujúcu trojročnú lehotu na opravu prípadných chýb v údajoch registra.

12. Podľa názoru sťažovateľa z čl. VI novely č. 115/2014 Z.z. vyplýva, že nová päťročná lehota na prípadnú zmenu údajov schváleného registra ROEP sa vzťahuje na všetky konania o ROEP, ktoré sa začnú po dátume jej účinnosti, t.j. po 1.5.2014, a súčasne z prechodného ustanovenia § 29b ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. vyplýva, že nová právna úprava sa použije ešte aj na všetky tie už začaté avšak neskončené konania, v ktorých nebol návrh registra ROEP podľa § 7 ods. 1 uverejnený do 30.4.2014. Z toho potom argumentom opaku vyplýva, že na všetky ostatné konania o ROEP sa nová právna úprava neaplikuje, čo je aj prípad konania o ROEP v prejednávanej veci.

13. V tejto súvislosti sťažovateľ namietal, že pokiaľ sa krajský súd stotožnil s výkladom právnej normy, ktorý aplikovali správne orgány, rovnakým spôsobom sa dopustil porušenia zákazu retroaktivity. Bol toho názoru, že žalované správne orgány rozhodovali o zmene údajov schváleného ROEP po zákonom ustanovenej lehote, t.j. na vydanie rozhodnutia už neboli oprávnené a postupovali v rozpore s právnou úpravou. Na podporu svojich tvrdení poukázal aj na obsah rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Obo/7/2017 z 30.1.2018.

14. Sťažovateľ opakovane namietal, že s výnimkou príslušného konkurzného súdu žiadny iný štátny orgán (t.j. nijaký iný súd a ani žiadny správny orgán) nemá právomoc akokoľvek postihovať nehnuteľnosti zapísané v konkurznej podstate úpadcu a už vonkoncom ich nemôže svojvoľne z konkurznej podstaty úpadcu po súpise vykonanom správcom vyňať a zapísať ich vlastníctvo v prospech inej osoby. Dodal, že ani správny súd a ani správne orgány posudzovaní veci akoby nezohľadňovali samotný význam a účel konania o zmene schváleného registra ROEP, nakoľko toto konanie má primárne slúžiť na opravu zrejmych nesprávností a chýb v písaní v schválenom registri ROEP.

15. Sťažovateľ napadol aj spôsob, akým sa krajský súd vysporiadal s obsahom námietok, ktoré uviedol prostredníctvom právneho zástupcu na súdnom pojednávaní dňa 7.5.2019 a ktoré zahrnul do svojho písomného stanoviska odovzdaného súdu v rovnaký deň. Krajský súd k tomu konštatoval, že došlo k rozšíreniu žalobných bodov, pričom podľa názoru sťažovateľa sa jednalo len o ich konkretizáciu a rozpracovanie jednotlivých argumentačných línií. Sťažovateľ rovnako napádal procesný spôsob, akým

krajský súd vykonal doručovanie napadnutého rozsudku, ktoré doručoval len do elektronickej schránky žalobcu a nie jeho právneho zástupcu.

16. V závere kasačnej sťažnosti požiadal sťažovateľ o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Mal za to, že opravou chyby registra ROEP v neprospech žalobcu zastupujúceho úpadcu sa značne zhoršuje právne postavenie žalobcu, keďže sa rozhodnutiami správnych orgánov vykonávajú v katastri nehnuteľností zmeny, ktorými sa nehnuteľnosti zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu zapisujú v prospech tretích osôb. Tým súčasne dochádza k významnému ohrozeniu práv a právom chránených záujmov konkurzných veriteľov, ktorí už niekoľko rokov (od roku 2003) čakajú na aspoň nejaké čiastočné uspokojenie svojich prihlásených pohľadávok voči úpadcovi zo speňažovania jeho majetku v konkurze.

17. Ku kasačnej sťažnosti žalobcu sa vyjadrili ďalší účastníci 1/Slovenský pozemkový fond a 8/ LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, ktorí napadnutý rozsudok považujú za vecne správny a preto navrhli kasačnú sťažnosť zamietnuť.

IV. Právny názor kasačného súdu

18. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky začal vykonávať svoju činnosť od 1.8.2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Výkon súdnictva prešiel z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky od 1.8.2021 vo všetkých veciach, v ktorých je od 1.8.2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola pôvodne predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky a bola jej pridelená sp. zn. 4Sžrk/2/2020. Od 1.8.2021 je na konanie v tejto veci príslušný Najvyšší správny súd Slovenskej republiky. Vec bola náhodným výberom pridelená kasačnému senátu 1S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia pod pôvodnou spisovou značkou.

19. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP [<aspi://module='ASPI'&link='162/2015%20Z.z.%2523438'&ucin-k-dni='30.12.9999'>](http://aspi://module='ASPI'&link='162/2015%20Z.z.%2523438'&ucin-k-dni='30.12.9999'>)) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP [<aspi://module='ASPI'&link='162/2015%20Z.z.%2523439'&ucin-k-dni='30.12.9999'>](http://aspi://module='ASPI'&link='162/2015%20Z.z.%2523439'&ucin-k-dni='30.12.9999'>) preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal žalobca - sťažovateľ v lehote včas (§ 443 ods. 1 SSP [<aspi://module='ASPI'&link='162/2015%20Z.z.%2523443'&ucin-k-dni='30.12.9999'>](http://aspi://module='ASPI'&link='162/2015%20Z.z.%2523443'&ucin-k-dni='30.12.9999'>)), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, pričom pri svojom rozhodovaní bol vedený nasledujúcimi právnymi úvahami.

20. Register obnovenej evidencie pozemkov všeobecne známy pod skratkou ROEP, konštituovaný zákonom č. 180/1995 Z.z., predstavuje v slovenskom pozemkovom práve osobitný právny inštitút, ktorého účelom je zapísanie neevidovaných alebo neúplne evidovaných pozemkov a právnych vzťahov k nim do katastra nehnuteľností (§ 1 ods. 1 a 5 zákona č. 180/1995 Z.z.). Zákonodarca týmto inštitútom reagoval na „pokrivený“ pohľad na pozemkové vlastníctvo pred roka 1989, v rámci ktorého sa preferoval užívací vzťah pred vlastníckym, v dôsledku čoho sa do pozemkových registrov (pozemková kniha, evidencia nehnuteľností) nedôsledne zapisovali vlastnícke práva k pozemkom.

21. Schválený ROEP je výsledkom síce administratívneho konania a prijíma sa v podobe rozhodnutia s náležitosťami podľa § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), avšak toto rozhodnutie má špecifickú povahu. Rozhodnutie o schválení ROEP totiž nie je titulom nadobudnutia vlastníctva k pozemkom. Titulom zostáva naďalej pôvodná právna skutočnosť, na podklade ktorej došlo k nadobudnutiu vlastníctva, ktoré sa však nezapísalo do pôvodného pozemkového registra, resp. súčasného katastra nehnuteľností. Inými slovami ROEP predstavuje len formalizovaný postup, výsledkom ktorého je zápis vlastníckeho a prípadne aj iného vecného práva k pozemkom do katastra nehnuteľností. K takémuto zápisu by pritom mohlo dôjsť aj na základe iniciatívy dotknutého vlastníka

alebo jeho právneho nástupcu doložením príslušnej listiny preukazujúcej nadobudnutie vlastníctva, ktorá by bola následne podkladom pre zápis vlastníctva do katastra nehnuteľností záznamom. Rozdiel oproti takémuto zápisu spočíva v tom, že ROEP komplexne rieši určité územie - zväčša katastrálne územie.

22. Vzhľadom na to, že rozhodnutie o schválení ROEP nie je titulom nadobudnutia vlastníctva k pozemku, má len deklarátorne účinky. Táto skutočnosť je aj dôvodom pre pripustenie zmeny údajov schváleného a do katastra nehnuteľností zapísaného ROEP, ak tieto boli nesprávne identifikované, resp. pre možnosť domáhať sa určenia vlastníctva v civilnom sporovom konaní (§ 7 ods. 7 zákona č. 180/1995 Z.z. druhá veta).

23. Zmena schváleného ROEP predstavuje osobitné administratívne konanie, v ktorom sa mení, t.j. opravuje nesprávny údaj, pričom výsledkom je uvedenie správneho údaju, ktorý sa následne na podklade rozhodnutia podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. záznamom zapíše do katastra nehnuteľností.

24. V danom prípade je fundamentálnou otázkou výklad prechodného ustanovenia § 29b ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. spojeného s novelou daného zákona zákonom č. 115/2014 Z.z., ktorý zmenil znenie tretej vety § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. tak, že o zmene ROEP možno rozhodnúť namiesto do troch rokov až do piatich rokov od zápisu údajov registra do katastra nehnuteľností.

25. Podľa § 29b ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. „Konanie, v ktorom nebol návrh registra podľa § 7 ods. 1 uverejnený do 30. apríla 2014, sa dokončí podľa zákona účinného od 1. mája 2014.“

26. Správne orgány ako aj krajský súd vyložili dané prechodné ustanovenie tak, že ustanovenia zákona č. 180/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.5.2014 t.j. vrátane päťročnej lehoty na zmenu ROEP sa budú aplikovať aj na ROEP v k.ú. G., pretože konanie o schválení ROEP v k.ú. G. už bolo skončené a nemôže sa preto dokončiť, pričom konanie o schvaľovaní ROEP na jednej strane a konanie o zmene ROEP na strane druhej predstavujú dve samostatné administratívne konania.

27. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky pri posudzovaní danej otázky zohľadnil názor Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadrený v náleze č.k. II. ÚS 249/2020-80 z 6.5.2021. Týmto nálezhom ústavný súd zrušil rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Sžrk/7/2019 z 16.1.2020, v ktorom bol zaujatý ekvivalentný právny názor ako v rozhodnutiach správnych orgánov a krajského súdu v tejto veci.

28. Ústavný súd Slovenskej republiky v predmetnom náleze skonštatoval, že: „23. „Z hľadiska rešpektovania základných princípov právneho štátu by bolo neakceptovateľné pripustiť, aby sa nároky sťažovateľa, ktoré vznikli za predchádzajúcej právnej úpravy, riadili novou právnou úpravou“ (nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 102/2012 z 2. mája 2012).

24. Pri aplikácii citovaných všeobecných ústavnoprávnych východísk na daný prípad treba predovšetkým konštatovať, že najvyšší súd sa vo svojej argumentácii obmedzil na gramatický a teleologický výklad dotknutých zákonných ustanovení, pričom celkom opomenul ústavnoprávne aspekty posudzovania intertemporálneho ustanovenia § 29b ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z., a to konkrétne z hľadiska ústavnoprávnych princípov zákazu pravej retroaktivity a rešpektovania a ochrany legálne nadobudnutých práv. V tomto smere treba nepochybne prisvedčiť sťažovateľovi namietajúcemu, že najvyšší súd nevykonal test ústavnosti výkladu intertemporálneho ustanovenia z hľadiska už uvedených ústavnoprávnych princípov.

25. Z pohľadu ústavného súdu sa javí ako rozhodujúce, že právoplatným skončením konania o schválení ROEP a zápisom jeho výsledkov do katastra nehnuteľností bolo ustálené majetkovoprávne postavenie sťažovateľa ohľadom jeho nehnuteľností uvedených v rozhodnutí o schválení ROEP. Došlo k tomu podmienene s tým, že v lehote do troch rokov nebude rozhodnuté o zmene zápisu údajov registra do katastra nehnuteľností. Sťažovateľ teda v súlade s právnym stavom daným v inkriminovanom čase nadobudol právny nárok na to, aby po márnom uplynutí trojročnej zákonnej lehoty sa stali údaje vyplývajúce z právoplatného rozhodnutia o schválení ROEP konečnými a záväznými. Z ústavnoprávneho hľadiska sa javí ako neprípustné odňať sťažovateľovi tento jeho

nadobudnutý nárok (právo), resp. ho obmedziť do minulosti tým, že k nadobudnutiu nároku dôjde (vzhľadom na neskoršiu zmenu príslušného ustanovenia) až po uplynutí lehoty piatich rokov.“

29. S odkazom na citovaný nález ústavného súdu je preto potrebné skonštatovať, že znenie § 29b ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. je potrebné vykladať tak, že päťročná lehota na zmenu ROEP sa nevzťahuje na tie ROEP, pri ktorých boli schvaľujúce rozhodnutia vydané do 30.4.2014. To znamená, že v preskúmvanej veci pochybili správne orgány i krajský súd, ak pripustili zmenu ROEP v k.ú. G. v päťročnej lehote v zmysle zákona č. 180/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.5.2014.

30. Vzhľadom na dôvodnosť kasačnej sťažnosti v tomto rozsahu bolo už zo strany kasačného súdu nadbytočným venovať sa ďalším jej sťažnostným bodom.

31. S poukazom na uvedené dospel kasačný súd k záveru, že správne orgány neboli oprávnené postupom podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. zmeniť rozhodnutie o schválení ROEP v k.ú. G.. Vzhľadom na požiadavku hospodárnosti konania kasačný súd nevidel dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu, pretože skutkový stav považoval za dostatočne zistený a nesprávne bolo samotné právne posúdenie veci. Preto kasačný súd podľa § 462 ods. 2 SSP rozsudok krajského súdu zmenil tak, že preskúmvané rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude žalovaný viazaný vysloveným právnym názorom kasačného súdu (§ 469 SSP).

32. Ako obiter dictum dáva kasačný súd žalovanému do pozornosti ustanovenie § 59 ods. 2 písm. e) zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), v zmysle ktorého je okresný úrad, katastrálny odbor oprávnený opraviť údaje katastra nehnuteľností zapísané na základe rozhodnutia o schválení ROEP, ak ich nie je možné opraviť v lehote podľa osobitného predpisu, ktorým sa rozumie § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. Uvedená možnosť opravy chyby v katastrálnom operáte bola pritom do katastrálneho zákona zaradená jeho novelou zákonom č. 212/2018 Z.z. účinným od 1.10.2018. Podľa dôvodovej správy sa tým „Umožňuje oprava údajov, ktoré boli do katastra zapísané na základe rozhodnutia o schválení registra obnovennej evidencie pozemkov a chyba v údajoch sa zistila po uplynutí lehoty stanovenej osobitným predpisom.“ Možno predpokladať, že zákonodarca zavedením tohto nového opravného režimu zohľadnil vzhľadom na špecifický deklaratórny charakter ROEP potrebu pripustenia jeho opravy bez viazanosti na nejakú konkrétnu lehotu, čo nepriamo potvrdzuje aj prechodné ustanovenie § 791 katastrálneho zákona.

V. Odkladný účinok

33. Návrh sťažovateľa na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti kasačný súd zamietol v zmysle druhej vety § 447 ods. 2 SSP v spojení s § 188 SSP. Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu sťažovateľa dospel k záveru, že požadované vydanie rozhodnutia o priznaní odkladného účinku kasačnej sťažnosti je vo svojich následkoch týkajúcich sa „zmrazenia“ právnych účinkov napadnutého rozhodnutia krajského súdu vo svojej podstate konzumované právnymi účinkami rozhodnutia kasačného súdu. Zmenou rozhodnutia krajského súdu totiž zanikli aj jeho právne účinky namietané sťažovateľom.

34. O náhrade trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='162/2015%20Z.z.%2523467'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, ods. 2 SSP <aspi://module='ASPI'&link='162/2015%20Z.z.%2523467'&ucin-k-dni='30.12.9999'> v spojení s § 167 ods. 1 veta prvá SSP <aspi://module='ASPI'&link='162/2015%20Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> tak, že sťažovateľovi, ktorý bol v konaní úspešný, priznal úplnú náhradu trov konania proti žalovanému za celé konanie, t.j. konanie pred krajským aj kasačným súdom. O výške náhrady trov konania rozhodne Krajský súd v Žiline podľa § 175 ods. 2 SSP <aspi://module='ASPI'&link='162/2015%20Z.z.%2523175'&ucin-k-dni='30.12.9999'> samostatným uznesením.

35. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 prvá veta SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok.